

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.439/2013/36. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten a 2014. szeptember 5. és 17. napjain tartott nyilvános ülésen meghozta a következőn

ÍTÉLETET:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt az I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 14.B.391/2010/234. számú ítéletét I.r., II.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában az alábbiak szerint ***változtatja meg:***

I.r. vádlott emberölés bűntettének kísérleteként értékelt cselekményét teszi sértés bűntette kísérletének (2012. évi C. tv. 164.§.(1)(3) bekezdése), a csalás bűntetteként értékelt cselekményét folytatólagosan elkövetett csalás bűntettének (2012. évi C. tv. 373.§.(1)(2) bc/ (5) bekezdés b/ pontja), a 2 rb. folytatólagosan elkövetett zsarolás bűntettét tettesként elkövetettnek (2012. évi C. tv.367.§.(1)(2) b/ pontja) minősíti.

A társtetteként elkövetett emberrablás bűntette a 2012. évi C. tv. 190.§.(1) bekezdés a/ pontja, a felbujtóként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés bűntette a 2012. évi C. tv.325.§.(1) bekezdés a/ pont, (2) bekezdés a/ pontja, a felbujtóként elkövetett hamis vád bűntette a 2012. évi C. tv. 268. § (1) bekezdés a/ pont (2) bekezdése szerint minősül.

A felbujtóként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntetteként értékelt cselekmény a 2012. évi C. tv. 178.§.(1)bekezdése szerint minősül és megnevezése kábítószer birtoklásának bűntette.

A vádlottat 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli.

Egy napi tétel összegét 2.000 (kettőezer) forintban állapítja meg.

Az így kiszabott 600.000 (hatszázezer) forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A vádlottal szemben 21.450.000 (huszonegymillió-négyszázötvenezer) forint erejéig vagyonekobzást alkalmaz.

II.r. és III.r. vádlottak vagyon elleni erőszakos bűncselekményét 2 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett zsarolás bűntettének (2012. évi C. tv. 367.§.(1)(2) bekezdés b/ pont) minősíti, az emberi szabadság elleni bűncselekményük a 2012. évi C. tv. 190.§.(1) bekezdés a/ pontja szerint minősül.

III.r. vádlottat 100 (egyszáz) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli.

Egy napi tétel összegét 2.000 (kettőezer) forintban állapítja meg.

Az így kiszabott 200.000 (kettőszázezer) forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A vádlottak legkorábban büntetésük kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

Kötelezi a bíróság I. r. vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 (tizenöt) napon belül kártérítés címén fizessen meg sértett1 magánfélnek 5.085.000 (ötmillió-nyolcvanötezer) forintot, az állam javára pedig külön felhívásra 305.100 (háromszázötezer-egyszáz) forint eljárási illetéket.

II.r. és III.r. vádlottak 2011. május 23. napjáig voltak házi őrizetben.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindhárom vádlott tekintetében helybenhagyja azzal, hogy az ítélet bevezető részéből mellőzi a 2012. június 25. napját megelőző tárgyalási napok feltüntetését.

A másodfokú eljárásban felmerült 139.120 (százharminckilencezer-százhusz) Ft bűnügyi költségből I.r. vádlott 68.000 (hatvannyolcezer) forintot, II.r. és III. r. vádlottak fejenként 35.560 (harmincezer-ötszázhatvan) Ft-ot kötelesek megfizetni az állam javára.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A **Fővárosi Törvényszék** a 2013. szeptember 17. napján kihirdetett **14.B.391/2010/234. számú ítéletével**

I.r. vádlottat 2 rb. társtettesként, folytatólagosan elkövetett zsarolás büntette (Btk.323.§.(1)(2) bekezdés b/ pont), társtettesként elkövetett emberrablás büntette (Btk.175/A.§.(1) bekezdés), emberölés büntetének kísérlete (Btk.166.§.(1) bekezdés), csalás büntette (Btk.318.§.(1)(2) bekezdés c/ pont (6) bekezdés b/ pont), felbujtóként elkövetett lőfegyverrel, lőszerrel visszaélés büntette (Btk.263/A.§.(1) bekezdés a/ pont), felbujtóként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette (Btk.282.§.(1) bekezdés), felbujtóként elkövetett hamis vád büntette (Btk.233.§.(1) bekezdés b/ pont (2) bekezdés) miatt - halmazati büntetésül - 7 év fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

II.r. vádlottat 2 rb. társtettesként, folytatólagosan elkövetett zsarolás büntette (Btk.323.§.(1)(2) bekezdés b/ pont) és társtettesként elkövetett emberrablás büntette (Btk.175/A.§.(1) bekezdés) miatt 2 év börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

III.r. vádlottat 2 rb. társtettesként, folytatólagosan elkövetett zsarolás büntette (Btk.323.§.(1)(2) bekezdés b/ pont) és társtettesként elkövetett emberrablás büntette (Btk.175/A.§.(1) bekezdés) miatt 2 év börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

IV.r. és V.r. vádlottakat társtettesként elkövetett lőfegyverrel, lőszerrel visszaélés büntette (Btk.263/A.§.(1) bekezdés a/ pont), társtettesként elkövetett kábítószerrel

visszaélés büntette (Btk.282.§.(1) bekezdés), társtettesként elkövetett hamis vád büntette (Btk.233.§.(1) bekezdés b/ pont (2) bekezdés) miatt - halmazati büntetésül - 2-2 év börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását IV.r. vádlott esetében 4 év, V.r. vádlott esetében pedig 5 év próbaidőre felfüggesztette.

Rendelkezett ítéletében az egyéb járulékos kérdésekről is, így az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról, a bűnjelek további sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete IV.r. vádlott esetében a kihirdetés napján, míg V.r. vádlott vonatkozásában 2013. október 16. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész I.r., II.r. és III.r. vádlottak terhére súlyosabb halmazati büntetés kiszabása érdekében fellebbezett.

Fellebbezett az elsőfokú ítélet ellen I.r. vádlott és védője is részfelmentésért, míg II. és III.r. vádlottak, valamint védőjük felmentésért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.320/2010/16. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásban az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat széles körben megvizsgálta és azokat egyenként és összességükben, részletesen értékelve állapította meg a tényállást a vádlottak védekezésével szemben.

Az így megállapított tényállást a Be.351.§.(2) bekezdésében felsorolt hibáktól mentesnek, megalapozottnak és így felülbírálatra alkalmasnak tartotta.

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét is nagy terjedelemben teljesítette, a kifejtett indokolását nem tartotta ellentétesnek a logikai szabályokkal.

Úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a fellebbezéssel érintett három vádlott bűnösségére, és nem tévedett az elkövetéskor hatályos Btk. alkalmazásakor sem, különösen a halmazati büntetés felső határának új Btk. általi felemelése miatt.

Helyesnek tartotta I.r. vádlott élet; közegészség; igazságszolgáltatás valamint közbiztonság, illetve vagyon elleni cselekményeinek minősítését.

Hiányosan minősítette ugyanakkor - véleménye szerint - az elsőfokú bíróság mindhárom vádlott személyi szabadság és méltóság, valamint erőszakos vagyon elleni bűncselekményét.

Az elsőfokú bíróság alappal rögzítette a bűncselekmények rendbeliségét, a társtettesi alakzatot, valamint a 2 rb. zsarolás büntettének folytatólagos jellegét is.

Ugyanakkor elmulasztotta felismerni az irányadó ítéleti I. tényállás alapján, hogy az I-III.r.vádlottak szándékegységben, egymást kiegészítően, szervezetten és folytatólagosan kifejtett magatartása az 1978. évi IV. tv. 137.§.7/ pontja szerint

bűnszövetségként is minősül, mert annak törvényi feltételei mindhármójuknál maradéktalanul fennállnak.

Úgy ítélte meg, hogy a vádlotti, illetve védői fellebbezések a releváns bizonyítékok újraértékelését célozzák, így a másodfokú eljárásban nem foghatnak helyt.

A büntetés kiszabása körében azt fejtette ki, hogy a Fővárosi Törvényszék a fellebbezéssel érintett három vádlott javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket megvizsgálta és alappal döntött mindhármuknál végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás alkalmazása mellett.

A szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatát I.r. vádlott esetében az 1978. évi IV. tv. 42.(2) bekezdés b/1. pontja - valamint a b/2. pont szerint is - törvényesnek tartotta, míg II.r. illetve III.r. vádlottnál a kiegészített minősítés mellett a b/2. pont szerint lesz törvényes.

Ugyanakkor a szabadságvesztés büntetések tartamát mindhárom vádlott esetében törvénysértően enyhének látta, azok nem tükrözik a többszörös halmazatból fakadó együttes bűncselekményi tárgyi súlyt, valamint - különösen a többszörösen büntetett előéletű I.r. és a törvénnyel már összeütközésbe került II.r. vádlott vonatkozásában - személyük kimagasló, illetve jelentős társadalomra veszélyességi szintjét.

Ezért szabadságvesztésük tartamának súlyosítását látta szükségesnek, ezzel arányosan megemelt mértékű közügyektől eltiltással.

Mindezek mellett a jogtalan haszonszerzésre törekvő vádlottaknál az 1978. évi IV. tv. 64.§.(1) bekezdésére alapított pénzmellékbüntetés kiszabását is szükségesnek ítélte a büntetési célok - különösen az egyéni visszatartás - maradéktalan eléréséhez. Mindhárom vádlott rendelkezik jövedelemmel és ingó vagyonnal is.

Az elsőfokú eljárásban a sértettek közül csak sértett¹ jelentett be - kamat nélküli - polgári jogi igényt (2011. május 23-i tjkv.) az ítéleti II. tényállásban megállapított 5.058.000 Ft vádlott által okozott kár megtérítése iránt. Azonban ezen magánféli igényről az elsőfokú bíróság a Be.335.§.(2) bekezdése ellenére elmulasztott rendelkezni.

Ugyanakkor az I. tényállásban rögzített és I.r. vádlott által jogtalanul megszerzett legkevesebb 5.000.000 Ft készpénzre az 1978. évi IV. tv.77/B.§.(1) bekezdés b/ pontja, míg további 16.450.000 Ft összegre a 77/C.§.(1) bekezdés a/ pontjára alapítottan, a törvény kötelező rendelkezése folytán vagyoneklkobzás intézkedést is el kell rendelni I.r. vádlottal szemben a fellebbviteli eljárásban.

A további ítéleti rendelkezéseket törvényesnek tartotta.

Bejelentette, hogy az ügy elbírálására nyilvános ülés kitűzését indítványozza, melyen nem kíván részt venni.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék elsőfokú ítéletét mindhárom fellebbezéssel érintett vádlott esetében változtassa meg.

Ennek keretében I.r., II.r. és III.r. vádlottak személyi szabadság és emberi méltóság elleni, valamint erőszakos vagyon elleni bűntetteit minősítse 1 rb. az 1978. évi IV. tv.175/A.§.(1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a/ pontja szerint minősülő társtettesként, bünszövetségben elkövetett emberrablás bűntettének, továbbá 2 rb. az 1978. évi IV. tv. 323.§.(1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a/ és b/ pontja szerint minősülő társtettesként, bünszövetségben, súlyos fenyegetéssel, folytatólagosan elkövetett zsarolás bűntettének.

I.r. vádlottal szemben súlyosításul szabjon ki a halmazati büntetési tételkeret alsó határát jelentősen meghaladó tartamú fegyházbüntetést, illetve magasabb tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetést, egyben sújtsa őt az 1978. évi IV. tv. 64.§.(1) bekezdés a/ és b/ pontjára alapított pénzmellékbüntetéssel is.

II.r. és III.r. vádlottakkal szemben súlyosításul szabjon ki az 1978. évi IV. tv. 42.§.(2) bekezdés b/2. pontja szerinti felemelt tartamú fegyházbüntetést, valamint közügyektől eltiltást, egyben sújtsa őket az 1978. évi IV. tv.64.§.(1) bekezdés b/ pontjára alapított pénzmellékbüntetéssel is.

I.r. vádlottnál az 1978. évi IV. tv.77/B.§.(1) bekezdés a/ pontja alapján 5.000.000 Ft készpénzre, míg a 77/C.§. (1) bekezdés a/ pontjára alapítottan 16.450.000 Ft összegre rendeljen el vagyonekbezárás intézkedést is.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

I.r. vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen a fellebbezését módosított tartalommal tartotta fenn.

Elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta, másodlagosan a cselekmény téves minősítése miatt, harmadlagosan pedig felmentés érdekében fellebbezett.

A rendőrségi eljárással kapcsolatban annak elfogultságát hangsúlyozta, amit az is bizonyít, hogy a mentő körülmények megállapítását szolgáló összes bizonyítási indítványt elutasították. Ennek az okát abban látta, hogy I.r. vádlott korábban nem működött együtt a rendőrséggel.

Az a körülmény, hogy a vádalkuval összefüggő levelezést is az iratok között helyezték el, egyrészt törvénytelen, másrészt szintén az objektivitás hiányára utal.

Sérrelmezte e körben azt is, hogy sértett² máshol, más ügyekben történő kihallgatását is letiltotta a nyomozó hatóság.

Ugyancsak kifogásolta, hogy elmaradt a pénzváltóban, illetve az utazási irodában a kamerafelvételek beszerzése. Addig várt ezzel a rendőrség, amíg ezek megsemmisültek.

Utalt tanú¹ Erika rendőrségi kihallgatásának körülményeire is, miszerint nem írta alá azt a jegyzőkönyvet, amelyben az szerepelt, hogy II.r. vádlott fegyverrel kényszerítette a sértett²-t. Igaz, később felvettek egy olyan jegyzőkönyvet, amiben már az állt, amit a tanú valóban elmondott.

A 2009. október 12-i bizonyítási kísérlet kapcsán kifogásolta annak helyszínét, mivel az edzőteremben pontosan azonosítani lehetett volna a történeteket, igazolható lett volna, hogy az irodába nem lehet belátni, az 1. számú tanú tehát nem láthatott semmit.

Ezzel összefüggésben azt is kifogásolta, hogy a bizonyítási kísérletről készült felvételt miért nem tette az elsőfokú bíróság a tárgyalás anyagává?

Több pontban értékelte a bírósági eljárás hibáit is.

Elsődlegesen arra utalt, hogy a tolmács kirendelés hektikus volt a bíróság részéről, hol részt vett a tolmács a tárgyaláson, hol pedig nem.

A 2010. december 15. tárgyaláson az 1. számú tanú és tanú2 kihallgatásánál (utóbbi nem tud magyarul) nem vett részt tolmács.

A 2011. március 21. napján tartott tárgyaláson, ahol szintén jelen volt az 1. számú tanú, szintén nem volt ott tolmács.

A 2011. május 23. tárgyaláson tanú3 és sértett1 tanúk kihallgatásakor, amikor ott volt az 1. számú tanú is, szintén nem volt jelen tolmács.

Ezt meghaladóan is, amikor tolmács jelen volt a tárgyaláson, nem tisztázta az elsőfokú bíróság, hogy értik-e egyáltalán a tolmácsot az arab világban lévő nyelvjárási különbségek miatt?

Az sem derült ki a jegyzőkönyvből, hogy a külföldi tanúk tudnak-e egyáltalán magyarul írni és olvasni?

A jegyzőkönyvezés hibájául róta fel, hogy csalási vádnál - a törvényi rendelkezéssel ellentétében - sértett2 már korábban jelen volt, mielőtt az elsőfokú bíróság l.r. vádlottat kihallgatta volna.

Az ítélet indokolásával összefüggésben véleménye szerint az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat egyoldalúan értékelte, kirekesztette l.r. vádlott és társai mellett szóló tanúk vallomását és az erről szóló indokolás nem alapos és nem is meggyőző.

Az emberölés büntette kísérleteként értékelt cselekményt - álláspontja szerint - l.r. vádlott nem követte el. Hivatkozott a 3/2013. Büntető Jogegységi határozatban felsorolt szempontokra, melynek kapcsán az elsőfokú bíróság kizárólag az elhangzott kijelentéseknek, az eszköznek és a testtájéknak tulajdonított jelentőséget, de nem értékelte például az elkövetés utáni vádlotti magatartást.

sértett3 maga mondta el, hogy rögtön kitisztult l.r. vádlott, és többször is bocsánatot kért.

Ez pedig kizárja a vádlott ölési szándékát.

Ezt nem vizsgálta az elsőfokú bíróság.

E cselekmény kapcsán utalt arra is, hogy a rendőrség a repülőterről vitte be sértett2-t kihallgatásra, és nincs a jegyzőkönyvben, hogy rajta sérülés lett volna, és csak utóbb szerezték be az orvosi igazolást.

Kérdésként vetette fel, hogy volt-e sérülése sértett²-nek, egyáltalán ott volt-e? Véleménye szerint ezt a fényképfelvételek és a tanúk vallomása is kizárja. Érdekesnek minősítette, hogy sértett² a történetek után két napig otthon volt, de állítása szerint csak jegelte az állítólagos sérülést, orvoshoz nem ment.

Orvosszakértő¹ igazságügyi orvosszakértő véleménye szerint a bántalmazás úgy nem történhetett meg. Ezért is lett volna jelentősége a helyszín megtekintésének. Először 3-4 erőbehatásról volt szó, majd a végén csak 1 maradt.

A DNS vizsgálat eredményét is kifogásolta, mivel csak a balta fejről kértek rögzítést, de az nincs dokumentálva, hogy a rögzítés a jobb-vagy a baloldali lapjáról történt-e.

Vérnyomot is találtak a baltán, de arról kiderült, hogy egyéb érdekelt¹ elvágta vele a kezét.

Nem lehet tehát nyomon követni a balta útját a vizsgálatig, hogy egyáltalán hogyan történt annak a lefoglalása, nem volt-e esetleg manipuláció?

Ez alapján a DNS vizsgálat eredményét aggályosnak tartotta, és az egyébként sem igazol semmit sem.

Az elmeorvos-szakértő véleménye nem vált az eljárás anyagává, pedig az fontos lett volna, de a szakértői vizsgálat egyébként sem volt teljes körű, mert rövidzárlati cselekmény volt I.r. vádlott részéről és ezt a körülményt nem is vizsgálták a szakértők.

Az emberrablás büntette kapcsán azzal érvelt, hogy az sincs tisztázva és megjelölve sem az ítéletben, hogy mi is volt a cselekmény időpontja, 2009. március 27. vagy esetleg más időpont? Sértett² még 2 napig szabad ember volt. Nem vizsgálta az elsőfokú bíróság az elállás kérdését, ami korlátlan enyhítésre adna alapot. A tényállást itt is aggályosnak és bizonyítatlannak látta.

A zsarolással összefüggésben felvetette azt a kérdést, hogy volt-e jogos követelés? Mert akkor szóba jöhet az önbíráskodás is. Megjegyezte, hogy a gépkocsikkal kapcsolatban külön büntetőeljárás folyik.

A fenyegetésről úgy vélekedett, hogy a telefonon történt fenyegetés nem lehet közvetlen, így nem is valósulhatott meg a bűncselekmény. Sértett³-nak még a nevét, de adatait sem tudta I.r. vádlott.

A csalás kapcsán arra hivatkozott, hogy a kölcsön tényét elismerte I.r. vádlott, még zálogot is adott a sértettnek.

Kétségbe vonta azt a bírói állítást, hogy I.r. vádlott - vagyonos ember lévén - már a kölcsön felvételekor sem akarta volna azt visszafizetni.

A Budapesti Nyomozó Ügyészség Nyom.2216/2009. számú vádiratában szereplő cselekményeknél arra hivatkozott, hogy I.r. vádlott 2009. október 25. napjától már

nem volt a Venyige utcai Bv. Intézetben, és már ez is kizárja a cselekmény elkövetését.

IV.r. és V.r. vádlottak terhelő vallomást azért tettek, mert annak fejében szabadlábra kerültek.

A I.r. vádlottnak tulajdonított telefont bizonyítottan egy másik személy használta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratára is reagált annyiban, hogy a bünszövetség nem állapítható meg.

I.r. vádlott nem kívánt felszólalni, csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

II.r. és III.r. vádlottak védője a nyilvános ülésen, mivel védenecsei cselekményei összefüggtek I.r. vádlott cselekményeivel, csatlakozott mindahhoz, amit az I.r. vádlott védője elmondott.

A fellebbezését ezt meghaladóan fenntartotta, és bizonyítottság hiányában kérte a vádlottak felmentését.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem adta meggyőző indokát annak, hogy a vádlottak tagadásával szemben miért a sértettek vallomását fogadta el, hiszen azok is tartalmaztak ellentmondásokat.

A DNS vizsgálat eredményét maga is kétségesnek tartotta és e körben is osztotta az I.r. védőjének az álláspontját.

Sértett² és sértett³ sértettek vallomását kétségekkel kellett volna értékelnie az elsőfokú bíróságnak.

II.r. vádlott esetében például annak is jelentősége van, hogy nem rendelkezett nyelvtudással és ismeretsséggel sem ország¹-ben.

Azt is kétségesnek találta, hogy sértett³ egy telefonbeszélgetés során a háttérben felismerhette II.r. és III.r. vádlottak hangját.

Úgy találta, hogy sértett² egyedüli vallomása nem alkalmas a vádlotti bűnösség bizonyítására.

Sértett² három személy támadásáról adott számot, de megjegyzendő, hogy ő ún. utcaharcos, és így felmerül a kérdés, hogy miért nem keletkezett senkin sérülés?

A minősítéssel összefüggésben szintén osztotta a I.r. vádlott védője által megfogalmazott érveket.

Azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság állapítson meg eltérő tényállást és mentse fel II.r. és III.r. vádlottakat az ellenük emelt vádak alól.

II.r. és III.r. vádlottak felszólalni nem kívántak, csatlakoztak a védőjükhöz.

Sértett¹ jogi képviselője felszólalásában indítványozta a polgári jogi igény érdemi elbírálását, 5.085.000 Ft kártérítés megállapítását. Kamat megfizetésére nem tett indítványt.

Azt fejtette ki, hogy a sértett a mai napig nem kapta vissza a pénzét. I.r. vádlott megtévesztési szándékát egyértelműen megállapíthatónak tartotta, amely az utolsó valutaváltási cselekménynél a legegyszerűsebb.

Utalt még arra is I.r. vádlott védőjének a tolmácsolással összefüggő észrevételére, hogy sértett¹ anyanyelvi szinten beszél, ír és olvas is magyarul, 16 éve él Magyarországon.

Sértett² felszólalásában nem kérte a vádlottak megbüntetését.

I.r., II.r. és III.r. vádlottak az utolsó szó jogán nem szólaltak fel, mert bejelentették, hogy ezen a tárgyalási napon már nem kívánnak megjeleni.

A fellebbezések csak kis részben megalapozottak.

A kölcsönösen bejelentett fellebbezések folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.349.§.(1) bekezdése értelmében kizárólag a fellebbezésekkel érintett I.r., II.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást.

A vád tárgyává tett bűncselekményekkel összefüggő valamennyi lényeges bizonyítékot feltárta, azokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelte, tényből tényre is nagyrészt a logika szabályainak szem előtt tartásával vont le következtetést.

Széles körben eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének, részben hivatalból, részben pedig védői indítványokra az ügyben újabb igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki, további tanúkat (tanú4, tanú5, tanú6, tanú7, tanú2) hallgatott meg, a szakértőket a tárgyaláson is meghallgatta. Tárgyalás anyagává tette a bizonyítékként értékelt okiratokat is.

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor az ismeretlen helyen tartózkodó tanú8 nyomozás során tett vallomását a Be.296.§.(1) bekezdés a/ pontja alapján felolvasással tette a tárgyalás anyagává, és akkor sem tévedett, amikor ugyanígy járt el tanú9 nyomozás során tett vallomásával is.

Megállapítható volt ugyanakkor a 209. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvből, hogy az I., II. és III.r. vádlottak védője a 2013. március 19. napján tartott tárgyaláson bizonyítási indítványokat terjesztett elő, melyeket az elsőfokú bíróság végzéssel elutasított, de elmulasztotta ennek indokát adni ítéletében a Be.258.§.(3) bekezdés f/ pontjának megfelelően.

A védő tanú10 rendőr tanú kihallgatását indítványozta annak bizonyítására, hogy a rendőrség valótlan dolgokat akart kihozni ebből az ügyből annak érdekében, hogy Ahmedet mentse.

Indítványozta sértett³ tanú visszaidézését is, és állításainak tanú¹⁰ elé tárását, szembesítésüket, mindezt annak érdekében, hogy feltárják tanú¹⁰ és A. kapcsolatát.

Arra az esetre, ha esetleg operatív kapcsolatuk lett volna, és ezért tanú¹⁰ nem nyilatkozhatna, indítványozta a titokgazda megkeresését.

Véleménye szerint ezek tisztázása nélkül az 1. számú tanú vallomása nem fogadható el, felmerül ugyanis annak a lehetősége is, hogy egy fel nem fedett üzleti kapcsolat volt közöttük, és gyakorlatilag I.r. vádlottat becsapták. Erre reagálva kérhette vissza a pénzét vagy az autókat.

Az elsőfokú bíróság a jegyzőkönyvben, a tanács elnöke megjegyzéseként az elutasítást követően indokát adta a döntésnek akként, hogy tanú³ az első vallomásától kezdve jelezte, hogy őt az A. vitte a rendőrségre, ha pedig A. vitte, akkor az A.-nak nyilvánvalóan volt rendőrségi kapcsolata ebben az ügyben. Onnantól pedig, hogy ebben a kérdésben tanú³ mond igazat vagy A. mond igazat, valóban mérlegelés. (209. tjkv.5. oldal 4. bekezdés)

A másodfokú bíróság szintén nem látta indokoltnak a kérelmezett bizonyítást.

Megjegyzendő, hogy az elsőfokú bíróság a 207. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvében éppen I.r. vádlott indíttatására igen részletesen nyilatkoztatta sértett² és sértett³ tanúkat a vallomásuk megtételének körülményeire, az esetleges rendőrségi befolyásolásra.

Ennek során egyébként sértett² és sértett³ is lényegében akként nyilatkoztak, hogy a nyomozás során tett vallomásuk fedi a valóságot. Tanú¹¹-et sértett² nem is ismerte, és sértett³ is azt állította, hogy meg sem próbálta őt befolyásolni. Sértett³ kifejezetten azt mondta, hogy az ő vonatkozásukban senki, semmilyen kényszerrel vagy fenyegetéssel nem élt soha. Hangot adott annak a meggyőződésének is, hogy A.-nek szerinte komoly szerepe volt ebben az ügyben, ő is ott lehetett az ügy hátterében, neki voltak szíri kapcsolatai, és szerinte az ő emberei voltak azok, akiknek kint átadta a gépkocsik kulcsát.

Ezt a körülményt egyébként az elsőfokú bíróság mérlegelte az ítéletében (53. oldal 3. bekezdés), és úgy foglalt állást, hogy ez a vádlotti cselekvőséget nem érinti.

I.r. vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen is előterjesztett bizonyítási indítványt.

Indítványozta a bizonyítási kísérletről készített videofelvétel beszerzését és megtekintését. Azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság sem a felvételt, sem a jegyzőkönyvet nem tette a bizonyítási eljárás anyagává. Ezen az eljárási cselekményen részt vett orvosszakértő² is, és az eljárásnak az volt a célja, hogy sértett² megmutassa a valóságban milyen módon történt az ellene irányuló támadás. Ennek azért is jelentőséget tulajdonított, mert orvosszakértő² szakértő erre a szakvéleménye kiegészítésében és a tárgyaláson is hivatkozott, és úgy foglalt állást, hogy ha valós a sértett előadása, akkor nem zárható ki, hogy ilyen módon történt a bántalmazása. Álláspontja szerint azonban a sértetti előadás a fizika törvényeibe ütközik.

A bizonyítási indítványhoz II.r. és III.r. vádlottak védője, és maguk a vádlottak is csatlakoztak.

A másodfokú bíróság a bizonyítási indítványt elutasította.

Az kétségtelen, hogy a 2009. október 12. eljárási cselekményről készített jegyzőkönyvet, de a videofelvételt sem tette a tárgyalás anyagává az elsőfokú bíróság. Viszont igazságügyi orvosszakértő² a kiegészítő szakértői véleményét (nyom. ir. 3. kötet 1345. oldala) erre alapozva tette meg, és a 2010. november 8. napján tartott tárgyaláson is akként nyilatkozott (78. sorsz. tárgyalási jegyzőkönyv 117. oldal 3. bekezdése), hogy azért került sor a bizonyítási kísérletre, mert a sértett vallomásaiban nem voltak egyértelműen megfogalmazva a pontos körülmények. A bizonyítási kísérlet a sértett elmondása, útmutatása alapján történt. Tehát, amit a bizonyítási kísérleten látni lehet, az quasi a sértett akkori elmondása.

Ahogy arra az I.r. vádlott védője is utalt, az eljárási cselekmény célja az volt, hogy azon sértett² az orvosszakértő jelenlétében megmutassa bántalmazásának mikéntjét.

Ha pedig az orvosszakértő előtt megmutatott cselekménysort a szakértő nem tartotta kizárhatónak, akkor az erre vonatkozó védelmi hivatkozás sem lehet megalapozott.

Ebből következően a másodfokú bíróság a bizonyítási indítványt nem látta szükségesnek és azt elutasította a Be.285.§.(2)(3) bekezdése alapján.

Nem osztotta a másodfokú bíróság az I.r. vádlott védőjének azt az eljárásjogi érvelését, hogy az elfogult rendőri eljárás vezetett volna a vádlotti felelősségrevonáshoz.

Egyrészt mind sértett², mind sértett³ - ahogy arra a bíróság már a fentiekben utalt - fenntartották a nyomozás során tett, és az I., II. és III.r. vádlottakat terhelő vallomásukat.

Tanú¹ ezzel összefüggő nyilatkozatát pedig az elsőfokú bíróság vizsgálat és értékelés tárgyává tette (ítélet 37. oldal 3-4. bekezdései), amihez az is hozzátartozik, hogy ez a tanú is fenntartotta a nyomozás során általa tett és aláírt vallomását.

A védő által hivatkozott vádalkuval összefüggő levelezésnek a nyomozati iratokban történő elhelyezése nem rontja le a nyomozó hatóság által beszerzett bizonyítékok bizonyító erejét, és ugyanez a helyzet azzal a körülménnyel is, hogy sértett² más hatóság általi kihallgatását ahhoz a feltételhez kötötték, hogy azon részt kívánnak venni. Ez utóbbi kikötést olyan egyéb körülmények is indokolhatták, mint a sértett védelme a vádlotti befolyásolási próbálkozások ellen, a részben összefüggő ügyekből történő közvetlen információszerzés.

Az utazási iroda kamerafelvételeinek beszerzése nem volt indokolt, már csak azért sem, mert sértett² maga sem állította, hogy abban az időben személyi szabadsága

korlátozott lett volna. Semmilyen adat nem merült fel ezen a helyen bántalmazásra, vagy fegyverrel fenyegetésre. A sérülésre vonatkozóan pedig rendelkezésre álltak részben a sértetti, részben pedig a vádlotti oldalról becsatolt fényképfelvételek.

Az elfogultnak minősített rendőri eljárásnak tudta be a védelem azt is, hogy nem a bűncselekmény helyszínén, az edzőteremben végezte el a nyomozó hatóság a bizonyítási kísérletet, ahol a történeteket pontosan azonosítani lehetett volna, hiszen az edzőterem berendezése nem változott. Ezzel összefüggésben kifogásolta azt is, hogy ezt a videofelvételt nem tette a bíróság az eljárás anyagává.

Ez utóbbi védői állításról a másodfokú bíróság fentebb már kifejtette az álláspontját. Ami pedig a bűncselekmény helyszínén történő lefolytatást illeti, arról a másodfokú bíróságnak az a véleménye, hogy bizonyítási kísérlet pusztán azt a célt szolgálta, hogy sértett² a szakértő jelenlétében bemutassa a bántalmazásának módját, melyhez sürgősséget kellett volna a bűncselekmény tényleges helyszínére kimenni.

A korábban lefolytatott helyszíni szemle jegyzőkönyve részletesen rögzíti a bűncselekmény helyszínének leírását, az ott történetekről pedig a jelenlévő tanúk számoltak be, és ezeket tette mérlegelése tárgyává az elsőfokú bíróság. Eleget tett tehát az ügyfelderítési kötelezettségének.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a védelemnek a tolmácsolással kapcsolatos aggályait sem.

E körben megállapítható volt, hogy a 2010. november 3. napján tartott tárgyaláson, melyre a bíróság az 1. számú tanút idézte, tolmács is részt vett tolmács¹ személyében. (78. tjkv.65. oldala). A tolmács figyelmeztetése a törvényi előírásoknak megfelelt.

A védő által kifogásolt 2010. december 15. napján tartott tárgyaláson (93. tjkv.) jelen volt az 1. számú tanú, valamint tanú² is. Ezen a tárgyaláson tolmács nem vett részt, de a jegyzőkönyvből nem tűnik ki olyan körülmény, ami ezt indokolta volna. A két külföldi állampolgárságú tanú a vallomását tolmács alkalmazása nélkül is meg tudta tenni, nyelvi megértési problémát a jegyzőkönyvben leírtak a legkevesebbé sem vetnek fel. Megjegyzendő, hogy ilyen problémát nemcsak hogy a bíróság nem észlelt, de az ügyész és a most erre hivatkozó védelem sem.

Ugyanez mondható el a 2011. május 23. napján tartott tárgyalásról is, ahol sértett¹ és tanú³ tanúk kihallgatására került sor. Tolmács a tárgyaláson valóban nem volt, de a jegyzőkönyvben rögzített vallomások alapján erre nem is volt szükség.

A 2011. március 21. napján tartott tárgyaláson valóban jelen volt az 1. számú tanú, viszont tanú¹² nem jelent meg.

A 2011. október 3. tárgyaláson tanú¹² meghallgatásakor tolmács jelen volt, figyelmeztetése a törvényi szabályoknak megfelelt, megértési problémára a jegyzőkönyvben rögzített vallomás nem utal, de illet az eljárás résztvevői - köztük a védelem - sem észrevételezett.

Meg kell jegyezni még, hogy sértett¹ jogi képviselője a másodfokú nyilvános ülésen maga jelentette ki, hogy a sértett 16 éve él Magyarországon, anyanyelvi szinten beszél, ír, olvas magyarul.

A tolmács szükségességével összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre kíván rámutatni:

A Be.9.§. rögzíti az anyanyelv használatának jogát. A (2) bekezdés szerint a büntetőeljárásban mind szóban, mind írásban mindenki az anyanyelvét használhatja.

A Be.114.§.(1) bekezdése szerint, ha a nem magyar anyanyelvű személy az eljárás során az anyanyelvét kívánja használni, tolmácsot kell igénybe venni.

Mint a fentiekből kitűnik, a külföldi állampolgárságból önmagában nem következik a tolmács igénybevételének szükségessége, ez pusztán egy lehetőség a kihallgatandó személy részére, ha nem, vagy nem megfelelő színvonalon beszél a magyar nyelvet.

A vonatkozó tárgyalási jegyzőkönyvek tanúsága szerint az 1. számú tanú, tanú2, sértett1 és tanú3 tanúk megfelelő színvonalon beszéltek a magyar nyelvet, tolmácsot nem kértek, de megértési problémák a bíróság, az ügyész vagy a védelem részéről sem merültek fel.

Nem sértett tehát törvényt az elsőfokú bíróság, amikor a külföldi állampolgárságú tanúk esetében nem mindegyiküknél látta szükségesnek tolmács alkalmazását.

Nem látta értelmezhetőnek a másodfokú bíróság azt a szintén eljárásjogi védői kifogást, hogy a csalási cselekményre vonatkozó vád esetében sértett2 korábban ott volt, mielőtt a bíróság I.r. vádlottat kihallgatta volna, hiszen a bizonyítási eljárás már hosszabb ideje folyt az NF.8936/2009. számú vádiratban szereplő cselekmények kapcsán, amikor ehhez az ügyhöz egyesítette a bíróság a csalási cselekményre vonatkozó B.VI-VII.6289/2009. számú vádirat alapján indult büntetőeljárást, melyben tanúként nem is indítványozták sértett2 meghallgatását.

Kifogásolta még a védelem a tényállás felderítésével összefüggésben az I.r. vádlottról készült elmeszakértői vélemény tárgyalás anyagává tételének elmaradását, hogy nem folytatott vizsgálódást az elsőfokú bíróság abba az irányba, hogy vádlotti cselekmény nem „rövidzárlati” cselekmény volt-e?

Megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság valóban elmulasztotta a tárgyalás anyagává tenni az I.r. vádlottról a nyomozás során - 2009. december 30. napján - készített igazságügyi elmeorvosszakértői véleményt, és az abban szereplő megállapításokat az ítélet személyi részében sem szerepeltette.

A kérdéses szakvélemény azonban nem rögzített a vádlottnál sem elmebetegséget, sem a felelősségét kizáró vagy korlátozó más tényezőt.

Az igazságügyi szakértői vélemény tárgyalás anyagává tételéhez másodfokú tárgyalás kitűzésére lett volna szükség, amit a másodfokú bíróság éppen a szakértői vélemény tartalma alapján nem látott indokoltnak.

Nem indokolta e körben bizonyítás felvételét a védő által vizsgálati hiányosságként említett körülmény sem.

Az erős felindulásban elkövetett emberölés megállapíthatóságához ugyanis az szükséges, hogy az ölési cselekmény méltányolható okból származó erős felindulásban történjen. A tudatbeszűkültség állapot éleléktani alapon kell hogy kialakuljon.

Szóba sem kerülhet a méltányolható ok megállapítása abban az esetben, ha az indulatos állapotot a bűncselekménnyel elérni kívánt haszon realizálódásának elmaradása váltja ki. Ekként pedig nem sértette meg az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségét, amikor ebben az irányban nem folytatott le bizonyítást.

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a 2012. június 25. napján tartott tárgyaláson az ülnök személyében történt változás miatt a Be.287.§.(4) bekezdése alapján a tárgyalás anyagának ismertetésével ismételte meg a tárgyalást.

Ebben az esetben azonban a korábbi tárgyalási napokat az ítélet bevezető részében már nem kell feltüntetni, így azokat a másodfokú bíróság mellőzte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás jórészt megalapozott, de részben az iratok tartalma, részben pedig a helyes ténybeli következtetések levonása útján a Be.352.§.(1) bekezdés a/ pontja alapján kiegészítésre, pontosításra szorul az alábbiak szerint:

- ñ Az ítélet 7. oldal 2. bekezdését *I.r. vádlott előélete* körében azzal egészíti ki, hogy a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 3.B.1547/1997/11. számú ítélete a Fővárosi Bíróság 20.Bf.IV.6175/1998/8. számú határozata folytán emelkedett jogerőre.
- ñ Ezen oldal 3. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság ítéletének száma helyesen 7.B.IV.790/1999/15. és a Fővárosi Bíróság 26.Bf.IV.6363/2000/7. számú határozata folytán lett jogerős, és a sikkasztás mellett 2 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt ítélték el. Szabadságvesztés-büntetése kitöltésének napja 2002. július 5. napja volt.
- ñ A 4. bekezdésben szereplő elítélés adatait azzal pontosítja, hogy az elsőfokú bíróság ügyszáma helyesen 6.B.IV.1412/2002/5. A vádlottat a felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette mellett hamis vád vétsége és közokirat-hamisítás büntettének kísérlete miatt ítélték el.
- ñ A 6. bekezdést követően rögzíti, hogy I.r. vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 20.B.34.494/2012/8. számú ítéletével, amely a Fővárosi Törvényszék 20.Bf.5016/2013/8. számú határozata folytán 2013. június 27. napján emelkedett jogerőre felbujtóként, büntetőügyben elkövetett hamis tanúzás büntette miatt 50 nap közérdekű munkára ítélte. A cselekmény elkövetési ideje 2007. augusztus 15.
- ñ A Budapesti IV. és XV. Kerületi Ügyészség a 2008. április 21. napján kelt B.IV.3259/2007/5-I. számú vádiratával súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntette miatt emelt vádat I.r., II.r., III.r. vádlott és még 4 társuk (köztük T. L.) ellen. A cselekmény elkövetési ideje 2007. június 20.

- ñ Ugyancsak a Budapesti IV. és XV. Kerületi Ügyészség a 2008. május 5. napján kelt B.IV.4343/2007/12-I. számú vádiratával személyi szabadság megsértésének büntette miatt emelt vádat I.r, II.r., III.r. vádlottak ellen. A cselekmény elkövetésére 2007. február 19. napján került sor.
- ñ A Budapesti II. és III. Kerületi Ügyészség a 2010. december 23. napján kelt B.6868/2010/2-II. számú vádiratával 2 rb. jelentős kárt okozó csalás büntette és 2 rb. közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vádat I.r. vádlott ellen. A cselekmény elkövetésére 2008. december és 2009. januárja közötti időben került sor. Az alapos gyanút 2010. június 18. napján közölték.
- ñ A Budapesti IV. és XV. Kerületi Ügyészség a 2011. december 2. napján kelt B.4363/2009/22-I. napján kelt vádiratával a 2008. augusztus 8. napján elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntette miatt emelt vádat ellene. Az alapos gyanút 2010. június 18. napján közölték.
- ñ A Budapesti Nyomozó Ügyészség a 2011. május 16. napján kelt Nyom.704/2009. számú vádiratával 2 rb. büntetőügyben elkövetett hamis tanúzásra felhívás büntette miatt emelt vádat I.r. vádlott ellen. Az alapos gyanút 2010. október 26. napján közölték. A cselekmények elkövetésére 2009. május 18. és 2009. augusztusa közötti időben került sor.
- ñ A Budapesti XV. Kerületi Rendőrkapitányságon 2574/2012. bü. számon jelentős kárt okozó csalás büntette miatt folyik ellene eljárás, ahol az alapos gyanút 2013. január 8. napján közölték. A cselekmény elkövetési ideje 2012. október 1.
- ñ A Dunakeszi Rendőrkapitányságon 1667/2013. bü. számon a 2012. április 1. és 2012. október 30. napja között elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntette miatt folytat eljárást ellene. Az alapos gyanút 2013. december 16. napján közölték.
- ñ Az ítélet 8. oldal 1. bekezdését követően **II.r. vádlott előélete** körében az alábbiakat rögzíti: a Budapesti IV. és XV. Kerületi Ügyészség a 2008. április 21. napján kelt B.IV.3259/2007/5-I. számú vádiratával súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntette miatt emelt vádat I.r, II.r., III.r. vádlott és még 4 társuk (köztük T.L.) ellen. A cselekmény elkövetési ideje 2007. június 20.
- ñ Ugyancsak a Budapesti IV. és XV. Kerületi Ügyészség a 2008. május 5. napján kelt B.IV.4343/2007/12-I. számú vádiratával személyi szabadság megsértésének büntette miatt emelt vádat I.r, II.r., III.r. vádlottak ellen. A cselekmény elkövetésére 2007. február 19. napján került sor.
- ñ E vádlott személyi körülményeit az ítélet 7. oldal 7. bekezdésében kiegészíti azzal, hogy jelenleg közfoglalkoztatottként dolgozik ... Község Önkormányzatánál.

Két kiskorú gyermekét (1996 Z., 1999 A2.) egyedül neveli, és velük közös háztartásban él édesanyja H. A. (1946.) is, aki magas vérnyomás, sérülésszerű szürkehályog és spondylosis megbetegedésekben szenved, mely miatt mozgásában korlátozott.

- ñ Az ítélet 8. oldal 2. bekezdése után **III.r. vádlott előélete** körében az alábbiakat rögzíti: a Budapesti IV. és XV. Kerületi Ügyészség a 2008. április 21. napján

kelt B.IV.3259/2007/5-I. számú vádiratával súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás bűntette miatt emelt vádat I.r, II.r., III.r. vádlott és még 4 társuk (köztük T. L.) ellen. A cselekmény elkövetési ideje 2007. június 20.

- ñ Ugyancsak a Budapesti IV. és XV. Kerületi Ügyészség a 2008. május 5. napján kelt B.IV.4343/2007/12-I. számú vádiratával személyi szabadság megsértésének bűntette miatt emelt vádat I.r, II.r., III.r. vádlottak ellen. A cselekmény elkövetésére 2007. február 19. napján került sor.

A fenti kiegészítések a vádlottak újabb erkölcsi bizonyítványának adatai, az elsőfokú eljárásban az ügyészség becsatolt vádiratok (bíróági iratok 161. sorszám), és a II.r. vádlott által a másodfokú eljárásban becsatolt jórészt orvosi iratok tartalmán alapultak.

- ñ **A történeti tényállást** az ítélet 9. oldal 7. bekezdését követően az alábbiakkal egészíti ki: tanú13, a Kft1 ügyvezető igazgatója 2008. év végén tanú14 révén ismerkedett össze I.r. vádlottal, akitől egy kifőzde nyitásához szeretett volna tőkét szerezni. I.r. vádlott támogatta az ötletet, de cserébe azt kérte, hogy a Kft1 nevére lízingeljenek nagy értékű gépkocsikat.

Így került sor arra, hogy 2009. december 30. napján a Kft1 nevére a Zrt1-el kötött zárt pénzügyi lízingszerződés keretében megvásárolták a ... frszú Audi S 8-as típusú személygépkocsit. A gépkocsi értéke 26.500.000 Ft volt, melyből 7.000.000 Ft kezdő részlet befizetése történt meg, a fennmaradó 19.500.000 Ft pedig a Zrt1. finanszírozta. A kezdőrésztet I.r. vádlott biztosította II.r. vádlott útján, akit az ügyintézővel megbízott.

Ugyanígy került sor 2009. január 20. napján a ... frszú BMW X6-os személygépkocsi megvásárlására is, melynek első lízingdíja 4.331.000 Ft volt, amit az előzőekhez hasonlóan I.r. vádlott biztosított.

A gépkocsi teljes vételára 21.655.000 Ft volt. A fennmaradó összeget a Zrt2. finanszírozta.

A finanszírozott személygépkocsik után járó havi részleteket egyik esetben sem fizették.

A fenti kiegészítésre annak érdekében volt szükség, mert rögzíteni kellett a gépkocsik tulajdonjogát, megszerzésük körülményeit, mert ennek jelentősége van a cselekmény mikénti megítéléséhez és a jogi minősítéshez.

A kiegészítés I.r., II.r. vádlottak vallomásain, tanú13, tanú15, tanú8, tanú16 és tanú17 tanúk vallomásain, valamint az okirati bizonyítékokon alapult.

- ñ A 11. oldal 1. bekezdésében foglaltakat azzal javítja ki, hogy mellőzi az „Ennek megfelelően 2009. február végétől” mondatrészt és e helyett e mondat úgy kezdődik, hogy „Ezt követően...”

Ezt a javítást az indokolta, hogy az elsőfokú bíróság által írt időpont ellentétben állt a 10. oldal 4. bekezdés 2. sorában szereplő dátummal, valamint sértett2 és sértett3 következetes vallomásaival, miszerint I.r. vádlott először sértett3-at fenyegette.

- ñ A 11. oldal 1. bekezdés végéről mellőzi azt a megjegyzést, hogy II.r. és III.r. vádlott a fenyegetésekhez esetenként csatlakoztak volna.

Erre a módosításra az adott alapot, hogy II.r. és III. r. vádlottak tevőleges részvételére a cselekmény e szakaszában nem volt perbeli adat, ennek megállapítása így iratellenes volt.

- ñ Az ítélet 11. oldal utolsó bekezdés első sorából mellőzi a „körüli időben” kitételt.

Erre a javításra az szolgált alapul, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás alapján maga jutott arra a következtetésre az ítélet 60. oldal 2. bekezdésében, hogy 2009. március 27.-e a cselekmény elkövetési időpontja.

- ñ Az ítélet 12. oldal utolsó bekezdés utolsó mondatát azzal javítja ki, hogy végül a baltát ütésre emelte és sértett² feje irányába sújtott pontosan meg nem állapítható, de legfeljebb közepes erővel, de sértett²-nek ütés közben sikerült I.r. vádlott kezét megragadnia és megcsavarnia, csökkentve ezzel az ütés erejét.

A javítást az indokolta, hogy arra nézve semmilyen bizonyíték nem volt, hogy I.r. vádlott kifejezetten a sértett bal oldali halánték-táját célozta volna, így ez iratellenesen került megállapításra. Nem állapította meg az elsőfokú bíróság az ütés erejét sem, melyre az orvosszakértői vélemények alapján kerülhetett sor.

- ñ A 13. oldal 2. bekezdés első mondata helyébe a következő megállapítást illeszti: sértett² a bántalmazás következtében a fej bal oldalának nyolc napon belül gyógyuló zúzódását szenvedte el, azonban a támadott testtájékra, a használt eszközre, a kifejtett erőre, a támadó és a sértett testhelyzetére, a ténylegesnél súlyosabb, akár 8 napon túli sérülés is bekövetkezhett volna, ami a sértett védekezése és a véletlen miatt maradt el.

Az elsőfokú bíróság a lehetséges eredmény megállapításakor téves következtetést vont le az elkövető szándékára, melynek részleteit a másodfokú bíróság a jogi indokolás körében fogja kifejteni.

- ñ A 14. oldal 2. bekezdés 7. sorában az összeget 2.785.000 Ft-ra javítja ki, mert nyilvánvaló elírásból került ettől eltérő összeg megállapításra.
- ñ A 15. oldal 3. bekezdését a történeti tényállásból mellőzi, mert az a jogi indokolás körébe tartozó megállapításokat tartalmaz.
- ñ A 16. oldal 1. bekezdés 3. sorában szereplő dátumot 2009. évre helyesbíti.

Az így kiegészített és pontosított tényállás már minden szempontból megalapozott és a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kellő részletességgel eleget tett az indokolási kötelezettségének is. A rendelkezésére álló bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelte, tényből tényre is legnagyobb mértékben a logika szabályai szerint vont le következtetést. Számot adott arról, hogy melyik bizonyítékot milyen okból látott elfogadhatónak, illetve melyiket miért vetett el.

Igen részletesen bemutatta az elsőfokú bíróság a vádlottak védekezését, a vallomásaikban rejlő ellentmondásokat.

Ugyanígy járt el tanúvallomásokkal is, azokat az általuk bizonyítandó tények szerint csoportosítva.

Az egyes bizonyítékokat vádiratonként elkülönítve vizsgálta meg.

Mielőtt a másodfokú bíróság részleteiben is vizsgálná a bizonyítékok mikénti értékelését, szükségesnek látszik néhány javítást, pontosítást tenni az elsőfokú bíróság által rögzített bizonyítékokhoz.

- ñ Az ítélet 33. oldal 4. bekezdése tartalmazza a tárgyaláson kihallgatott tanú5 nyilatkozatát, mely szerint először úgy nyilatkozott, hogy kb. 1 órát volt a helyszínen, majd tanú4 észrevételét követően ezt akként módosította, hogy 11-től 3-ig voltak ott.
- ñ Ezen oldal utolsó bekezdéséhez hozzá kell még fűzni azt is, hogy sértett2 észrevételére tanú5 egyetértett azzal, hogy felvették a fizetést és már el is mentek. Sértett2 tanú erre jegyezte meg azt, hogy lényegében akkor kezdődött a cselekmény.
- ñ A 34. oldal 1. bekezdéséhez még meg kell jegyezni azt is, hogy a tanú tett egy olyan nyilatkozatot is, hogy „Nem tudja, hova tették a kocsit.”
- ñ A 34. oldal 2. bekezdés 6. sorában II. r. nevét tanú4 nevére javítja.
- ñ A 37. oldal 4. bekezdéséhez azt is hozzá fűzi, hogy tanú1 a nyomozás során tett vallomását a tárgyaláson fenntartotta.
- ñ A 49. oldal 1. bekezdésében ismertetett tanúvallomásban (sértett3 vallomása) az is elhangzott, hogy neki R. a beceneve.
- ñ Az 55. oldal 1. bekezdésében idézett vallomásrész (sértett2 tanú vallomása) azzal kell kijavítani, hogy 2-3 naponta került átadásra pénz (nyom. ir. 335. oldal).
- ñ Ugyanezen bekezdés utolsó előtti sora helyesen úgy hangzik, hogy I.r. vádlottnak került átadásra a pénz és az óra, amit egyébként később III.r. vádlott hordott (nyom. ir. 337. oldal).
- ñ Az 56. oldal 4. bekezdésében ismertetett vallomásában sértett2 arról is beszélt, hogy I.r. vádlott és barátnője vitte le őt egy szombati napon város1-be. Ez a baltás nap után két nappal volt. Egyébként az baltás ügy után

folyamatosan bocsánatot kért tőle, és ezt követően már nem fenyegette (nyom. ir. 351. oldal).

- ñ Az 57. oldal 2. bekezdés 8. sorában az „A.-t nem érte el” helyett a tanú arról nyilatkozott, hogy megállította a kezét, úgy nézett ki mintha ijesztgette volna. (nyom. ir. 363. oldal) Ehhez a vallomásrészhez hozzá kell tenni még azt is, hogy a tanú akként nyilatkozott, hogy azt nem tudja, hogy ha nem fogja meg a kezét, akkor is ráütött volna vagy maradt volna az ijesztgetésnél.
- ñ Az 58. oldal 2. bekezdésében idézett vallomásában a tanú úgy nyilatkozott, hogy a fax készüléket csak felé akarta dobni (nyom. ir. 401. oldal).
- ñ Az 59. oldal 1. bekezdését azzal is ki kell egészíteni, hogy a tanú 4-5 hátulról a tarkóját ért ütésről számolt be.
- ñ A 63. oldal 3. bekezdés utolsó sorát azzal egészíti ki, hogy az idézett vallomásában az 1. számú tanú kifejezetten megjegyezte, hogy nem a balta élével, hanem a fokával történt az ütés.
- ñ A 70. oldal 5. bekezdésében tanú18 nyilatkozata azzal egészítendő ki, hogy a tanú arról is beszélt, hogy a kihallgatása előtt 4-6 hónapja (tehát február és április között) adott kölcsön sértett2-nek.
- ñ A 77. oldal utolsó bekezdését azzal egészíti ki, hogy az ambuláns lap azt is tartalmazta, hogy egy hete történt a megütés.
- ñ A 79. oldal utolsó bekezdése és a 80. oldal 1-3. bekezdései tartalmazzák dr. igazságügyi orvosszakértő1 szakértői véleményének megállapításait, ami némi pontosításra és kiegészítésre szorul:
A duzzanat a fej bal oldali halántéki tájékán volt, ami megfelelhet lágyrész zúzódásnak. Leírta azt is a szakértő a véleményében, hogy az, hogy a sértettől készült és az iratokban lefűzött fényképfelvételeken traumás eltérés létrejött minden kétséget kizáróan nem állapítható meg, még nem zárhatja ki a 2009. április 3. napján orvosi vizsgálati lelet valóságtartalmát, ugyanis orvosszakértői tapasztalati tény, szokványos módon készült fényképfelvételek esetén enyhe fokú lágyrészduzzanat nem feltétlenül mutatkozik meg.
- ñ A 82. oldal 2. bekezdés utolsó sora annyiban szorul javításra, hogy a tájékoztatás szerint sértett2 2009. április 3. napján tért vissza (nyom. ir. 1847. oldal).
- ñ A 84. oldal 4. bekezdés 5. sorát azzal pontosítja, hogy a korábbi kölcsön összege 10.000 USD volt (nyom. ir. 29. oldal 6. bekezdése).

- ñ A 85. oldal 1. bekezdés 1. mondatát azzal pontosítja, hogy I.r. vádlott másnap kérte a sértettet, hogy pénzt vigye az ... szám alá (nyom. ir. 31. oldal 4. bekezdése).
- ñ A 92. oldal utolsó bekezdését azzal kell pontosítani, hogy a jelentésben szereplő rendőrök rendőr1 rendőr főhadnagy és rendőr2 rendőr százados voltak. IV.r. vádlott úgy adta elő, hogy egy ismerőstől, aki kapcsolatban volt sértett2-vel származik az információ.
- ñ A 93. oldal 2. bekezdés végére a 9 mm Makarov kaliberű lőszer helyett helyesen lőfegyver volt a dobozban.

Ezekkel a pontosításokkal és kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékok bemutatása már teljeskörűnek tekinthető.

Az I. tényállásban leírt cselekménynél a két gépkocsi megszerzésének körülményei tekintetében lényegében tanú13 vallomását elfogadva állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a gépkocsik megvásárlása mögött I.r. vádlott állt, és a gépkocsikkal ténylegesen ő rendelkezett. Azt maga I.r. vádlott sem vitatta, hogy a szükséges előleget mindkét gépkocsihoz ő biztosította, azt II.r. vádlottnak adta át, aki a gépkocsik adásvételénél segédkezett. Ezt a szerepét II.r. vádlott sem vitatta. Erősítette tanú13 vallomását I.r. vádlott szerepét illetően tanú16 azon nyilatkozata, hogy a BMW X 6-os személygépkocsi eladásának részleteit I.r. vádlottal tárgyalta meg telefonon, és neki a vádlott úgy nyilatkozott, hogy a cég mögött ő áll, és tanú12 „csak egy igazgató”.

Cáfolta I.r. és II.r. vádlott védekezését - de az ezzel kapcsolatos tényekről csak hallomás-tudomással bíró III.r. vádlott előadását is - tanú13, sértett2 és sértett3 tanúk vallomása abban a körben is, hogy a gépkocsik bérbeadásra kerültek volna sértett2 részére, melyekkel telefoncsavarokat kívántak volna szállítani ország1-be, ahol azt jó haszonnal lehet értékesíteni.

Tanú13-nak ilyesmiről nem volt tudomása, arról is csak a nyomozás során szerzett tudomást, hogy a gépkocsik külföldre kerültek.

Sértett2, de sértett3 is tagadták, hogy a két gépkocsit bérbevették volna, és ésszerű indokokkal meg is magyarázták, hogy ez miért nem lett volna kifizetődő.

Sértett3, de hozzá kapcsolódóan sértett2 is azt állította, hogy sértett3-at I.r. vádlott azzal bízta meg, hogy a két gépkocsit vigye ki ország1-be, és ott adja át meghatározott helyen az érte jelentkező személyeknek.

Sértett3 a megbízást teljesítette is, és az első esetben meg is kapta érte az ígért 100.000 Ft-ot.

Azt, hogy szó sem volt semmiféle gépkocsibérlésről a sértett3 által felvett beszélgetések anyaga is megerősítette. I.r. vádlott az értékesített gépkocsik vételárát nem kapta meg és ebből eredően történtek a fenyegetések először sértett3, majd pedig sértett2 irányába.

A lízingelt nagy értékű személygépkocsik külföldi eladását támasztotta alá tanú19 vallomása is, melyben arról számolt be, hogy ő maga is vitt I.r. vádlott megbízásából egy CL 65 típusú Mercedes személygépkocsit akkor, amikor sértett3 is vitt egyet, és ezt a gépkocsit kint kellett volna hagynia „tartós bérletben” (ítélet 32. oldal 4. bekezdése).

I.r. vádlott nem vitatta a felvett beszélgetések során részéről elhangzott fenyegető kijelentéseket.

Az őket ért fenyegetések kapcsán sértett2 és sértett3 sértettek következetesen nyilatkoztak, és nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállás alapjául az ő vallomásukat fogadta el.

A fenyegetések hatására általuk átadott összegek és egyéb értéktárgyak (karóra, BMW X5-ös személygépkocsi) esetében a sértettek a nyomozás során tett vallomásukat fenntartva nyilatkoztak.

Vallomásukat megerősítették azok a tanúként kihallgatott személyek is, akik részükre kölcsönt biztosítottak ebben az időszakban (tanú18, tanú20), illetve azon személyek, akik a I.r. vádlotthoz történő eljuttatásban segítettek (tanú21, tanú22).

II.r. és III.r. vádlottaknak a fenyegetésekben való tevőleges részvételét illetően nem voltak egyértelműek a sértetti nyilatkozatok.

Sértett3 a feljelentésében III.r. vádlottat nem is említette, és II.r. vádlott szerepét is akként fogalmazta meg, hogy hallotta a háttérben, amikor I.r. vádlottal beszélt telefonon, hogy „stumpfolt” őt II.r. vádlott, ezen kívül előfordult, hogy pénz átvételekor is jelen volt.

Későbbi folytatólagos kihallgatása során is így nyilatkozott II.r. vádlott szerepéről, de azt is megjegyezte, hogy bár III.r. vádlott nem fenyegette őket, de az ő hangját is hallotta több ízben is a telefonban, amikor I.r. vádlottal beszélt, és ő is hergelte a testvérét.

A baltás bántalmazás alkalmazásával is felismerte a telefonban II. és III.r. vádlottak hangját is.

Sértett2 tanú is úgy nyilatkozott II. r. és III.r. vádlottak szerepéről, hogy amikor a fenyegetések elhangzottak, általában jelen voltak ők is, de III.r. vádlott pusztán csak jelen volt, nem szólt semmit, míg II.r. vádlott részéről hangzott el fenyegetés. II. vádlott volta az, aki I.r. vádlott követelése kapcsán írt egy papírt a szülők házának átadásáról, de ezt később összetépték.

A bírósági tárgyalásokon lényegében egyöntetűen állították a sértettek, hogy II. r. és III.r. vádlottak részéről konkrét, szemtől szembeni fenyegetés nem volt az irányukban, de a jelenlétükkel, és I.r. vádlott hergelésével kapcsolatos korábbi nyilatkozatukat fenntartották.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság úgy látta, hogy nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást az, hogy II. és III.r. vádlottak a sértettek fenyegetéséhez esetenként tevőlegesen is csatlakoztak volna.

A I. tényállás következő része a 2009. március 27. napján az edzőteremben történt eseményeket taglalja.

Ebben a körben számos ellentétes tartalmú nyilatkozat állt az elsőfokú bíróság rendelkezésére.

A vádlottak tagadták a cselekmény elkövetését.

Oldalukon meghallgatásra került számos tanú, akik részben rokoni, részben alkalmazotti viszonyban álltak velük.

Ilyen tanúk voltak: tanú23, T. L., tanú19, tanú4, tanú5, akik azt állították, hogy sértett2-t nem érte akkor bántalmazás, sérülést egyáltalán nem láttak rajta.

Az elsőfokú bíróság ezeket a tanúkat nem minden alap nélkül tartotta elfogultaknak.

Tanú4 és tanú5 tanúk esetében felmerült, hogy amikor a bántalmazás elkezdődött már ott sem voltak.

T. L. tanúról elmondható az is, hogy nem pusztán alkalmazotti viszonyban áll I.r. vádlottal, de egy másik eljárásban, amelynek tárgya szintén egy súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás, a vádlottak tettestársa volt.

Tanú23 tanú szavahihetőségét pedig az is megkérdőjelezi, hogy a sértett3 által becsatolt listán, ami azokat a neveket, címeket és igazolványszámokat tartalmazta, akiknek a pénzt át kellett volna utalni, az ő neve is szerepelt.

Megjegyzendő egyébként az is, hogy tanú19 vallomásában például beszámolt arról, hogy I.r. vádlott dühében belerúgott a földön lévő faxgépbe, amit ő vitt ki a helyiségből.

A bántalmazást csak telefonon keresztül hallotta sértett3, és a baltás résznél nem volt jelen más személy az irodában, mint I.r. vádlott és sértett2.

A megelőzően történt dulakodásban sértett2 nyomozati előadása szerint II.r. és III.r. vádlottak is részt vettek, de a későbbiekben, amikor I.r. vádlott kiment a baltáért, akkor őket kiküldte.

A balta behozatalára tanúként nyilatkozott az 1. számú tanú, és tanú12 is ezt erősítette meg az elsőfokú bíróság helyes álláspontja szerint.

A baltával történt bántalmazás kapcsán az elsőfokú bíróság helyesen vette alapul a vádlotti tagadással szemben sértett2 előadását.

Ezt a nyilatkozatot megerősítette igazságügyi orvosszakértő2-nek a bizonyítási kísérletet követően adott szakvéleménye és tárgyalási nyilatkozata.

Nem zárta ki a cselekmény ekkénti végrehajtását - szemben a védelmi érveléssel - igazságügyi szakértő1 sem, sőt külön is nyilatkozott a sértetről részben a bántalmazás napján, részben pedig 3 nappal később ország1 készült

fényképfelvételekről is, és azt fejtette ki, hogy a sértettől készült és az iratokban lefűzött fényképfelvételeken traumás eltérés létrejötté ugyan minden kétséget kizáróan nem állapítható meg, de ez még nem zárhatja ki a 2009. április 3. napján orvosi vizsgálati lelet valóságtartalmát, ugyanis orvosszakértői tapasztalati tény, szokványos módon készült fényképfelvételek esetén enyhe fokú lágyrészduzzanat nem feltétlenül mutatkozik meg.

Ez pedig lényegében megcáfolta azt a vádlotti védekezést, hogy mivel a fényképeken sérülés nem mutatkozik, így a cselekmény nem is történhetett meg.

A baltával történt bántalmazás tényét legobjektívebben a DNS szakértői vélemény megállapítása alapozta meg.

A balta fejrészen talált kevert - sértett2-ével megegyező - DNS tulajdonság a másodfokú bíróság szerint sem kerülhetett másként oda, kizárólag a bántalmazás kapcsán. Nem foghatott helyt tehát az ezzel összefüggő vádlotti védekezés.

Sértett2 és sértett3 arról is egyezően nyilatkoztak, hogy ezen alkalommal I.r. vádlott telefonon beszélve sértett3-mal, sértett2 szabadonbocsátását ahhoz kötötte, hogy kifizetik az általa követelt összeget.

Sértett2 szerint miután megígérte ezt, és azt is, hogy megkeresi ország1-ben sértett3-at, szabadon bocsátották.

Azt, hogy ezt követően még aznap elmentek vízumot csináltatni, repülőjegyet vásárolni, majd két nap múlva kiutaztak ország1-be sértett2 tanú a vádlottakkal egyezően adta elő.

Annak éppen ezért a másodfokú bíróság sem tulajdonított jelentőséget, hogy a repülőjegyet ki tudták-e fizetni, vagy az 1. számú tanú segítségére volt-e szükség.

Nem volt meghatározó jelentősége annak sem, hogy helytálló-e vajon az a sértett3 által megfogalmazott vélemény, hogy az ügyben az 1. számú tanú is benne lehetett. Vele szemben az ügyészség nem emelt vádat, esetleges részvétele nem kapcsolódik a jelen ügyben elbírált cselekményekhez. A vádhoz kötöttség elve miatt a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségét vizsgálhatja, aki ellen az ügyészség vádat emelt, és csak olyan cselekmény miatt, amit a vád tartalmaz.

Az irodában történetknél II.r. és III.r. vádlottak cselekvősege sértett2 nyomozati vallomásának elfogadásával volt megállapítható.

A felmentést célzó fellebbezések kizárólag az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadták, a vádlotti védekezések elfogadtatását célozták, amely viszont megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban nem lehetett eredményes.

A II. tényállásban leírt cselekménnyel összefüggésben az elsőfokú bíróság iratszerűen mutatta be az általa értékelt bizonyítékokat.

Nem tévedett, amikor a lényegében ténybeli beismerő vallomást tevő, de a visszafizetési szándék hiányát vitató vádlotti védekezéssel szemben sértett¹, valamint az ő előadását alátámasztó tanú³, továbbá tanú²⁴ nyilatkozatait fogadta a tényállás megállapításakor.

Az első kétmillió Ft-os kölcsönrel kapcsolatban figyelmet érdemel a sértett azon nyilatkozata, amelyet egyébként I.r. vádlott sem vitatott, hogy igaz ugyan, hogy a kölcsönadáskor a vádlott letétbe helyezte a Chrome típusú óráját a sértettnél, de azt rövid idő múlva visszakérte arra hivatkozással, hogy város² van egy barátja, valamilyen B., és nála van 12.000 USD, amiből le tudja vonni a 2 millió Ft-ot. Ez a vádlotti állítás pedig nyilvánvalóan valótlan volt, mint ahogy az látható is a I. tényállásban írtakból, a sértett³, illetve sértett²-nek címzett fenyegetések okából.

A második alkalommal történt pénzváltás esetében is törvényesen vetette el a vádlotti védekezést, hogy nem tudott volna az átadott forintösszeg kevesebb voltáról.

A harmadik esettel összefüggésben még egyértelműbb volt a vádlotti felelősség megállapíthatósága, mivel a vádlott megtévesztő magatartásáról egyezően számolt be sértett¹ és élettársa tanú²⁴, mely nyilatkozatokat az elsőfokú bíróság helyesen fogadta el.

A tényállás III. pontjában írt cselekmény esetében I.r. vádlott tagadásával szemben törvényesen fogadta el az elsőfokú bíróság IV.r. és V.r. vádlottak I.r. vádlottat egyértelműen terhelő vallomását. Egyezően vallották ugyanis, hogy őket I.r. vádlott kérte meg arra, hogy fegyvert és kábítószerrel rejtessenek el sértett² ... települési házában udvarán. Abban ugyan eltért a vallomásuk, hogy melyikük mit szerzett be és mit tudott a csomag tartalmáról, de abban megint csak megegyezett az előadásuk, hogy mindegyikük miért volt szüksége I.r. vádlottnak.

I.r. vádlott felelősségét és az ügyben játszott szerepét nemcsak ezek a vádlottársi vallomások támasztották alá, de az a tény is, hogy élettársa tanú⁶ is aktív szerepet játszott az ügyben a rendőrségi bejelentés kapcsán, amit a rendőri jelentések is igazoltak. Ő vette fel ugyanis a kapcsolatot rendőr² rendőr századossal és a megbeszélte találkozó alkalmával ő mutatta be a rendőröknek IV.r. vádlottat mint akinek fegyverrel kapcsolatos információja van.

A mobiltelefon használatával kapcsolatos védői érvelést sem találta elfogadhatónak a másodfokú bíróság. Az ezzel kapcsolatos rendőrségi vizsgálat az ítélet 92. oldal 3. bekezdésén túlmenően - a beszerzett híváslisták alapján - azt is megállapította, hogy a kérdéses telefonkészülék először 2009. november 25. napján forgalmazott a Budapest, ... szám alatti toronyról (ezen a napon gyanúsították meg I.r. vádlottat a sértett² sérelmére elkövetett emberölés kísérletével). 3 esetben is próbálta hívni IV.r. vádlott mindkét telefonszámát, majd IV.r. vádlott visszahívta és közel két percet beszéltek. Ezt követően is több alkalommal (november 26., 27. és 28. napjain is) kapcsolatba léptek egymással.

Mindez IV.r. vádlott nyilatkozatait megerősítette.

Nem volt helytálló az a védelmi állítás sem, hogy 2009. októberében I.r. vádlott már nem is volt a ... utcai Bv. Intézetben, és ennek egyébként sincs jelentősége, figyelemmel arra, hogy a kérdéses hívásokra 2009. november 25-28. napjai között került sor.

Ezzel összefüggésben a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály 2009. december 23. napján (nyom. ir. 405. oldal) azt a tájékoztatást adta, hogy nevezett ebben az időben a Fővárosi Bv. Intézet ... objektumában volt, a ...-as zárkában (2009. november 13-tól november 30-ig), ahol a cellatársa Gy. J. volt, akitől 2009. december 4. napján foglalták le a mobiltelefont. Ebben az időben I.r. vádlott már valóban nem volt abban a cellában.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság is minden kétséget kizáróan megállapíthatónak látta I.r. vádlott felelősségét.

A vádlott felmentését célzó fellebbezések az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenységét támadják, a vádlotti előadás elfogadtatását célozzák, ami viszont megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban nem vezethet eredményre.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság mindhárom vádlott bűnösségére.

Nem vizsgálta azonban és okát sem adta a Btk. 2. §-a alkalmazhatóságának.

A Fellebbviteli Főügyészség pedig átiratában a halmazati büntetés felső határának új Btk. általi felemelésére tekintettel - feltehetően a 2012. évi C. törvény 81. § (4) bekezdésére utalva - törvényesnek találta az elkövetéskori Btk. alkalmazását.

Időközben azonban az Alkotmánybíróság 2014. július hó 7. napján kelt 23/2014. (VII. 15.) AB határozatával hatályon kívül helyezte a 2012. évi C. törvény 81. § (4) bekezdését. Ekként az elkövetéskori és az elbíráláskori Btk. összevetéséből megállapítható, hogy a büntetési tételek azonossága mellett, a feltételes szabadságra bocsátás időpontja miatt a jelenleg hatályos Btk. alkalmazása kedvezőbb mindhárom vádlott vonatkozásában.

A másodfokú bíróság nem osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját abban a kérdésben, hogy a vádlottak a zsarolás büntettét és az emberrablás büntettét bűnszövetségben követték el.

A tényállás nem tartalmazza és az eljárás során sem merült fel olyan adat, amelyből arra lehetne következtetni, hogy korábban vagy a bűncselekmények elkövetésekor - akár hallgatólagosan - a vádlottak megállapodtak volna abban, hogy további bűncselekmények elkövetésében részt vesznek.

Ugyanígy nem tartalmaz adatot a tényállás arra nézve sem, hogy II. és III. r. vádlottak tudata átfogta, hogy szervezett bűnelkövetésben fognak részt venni.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a zsarolás büntette kapcsán kifejtett védelmi álláspontot sem.

A fenyegetés és erőszak esetében annak mivoltát nem a kifejtő terhelt, hanem az elszenvedő sértett oldalán kell vizsgálni, ugyanis a fenyegetés és erőszak a sértett akaratára ráhatás, így annak komolysága is a sértettben való félelemkeltő hatás alapján állapítható meg. Lényege csupán annyi, hogy a terhelt felismerte-e, hogy fenyegetése alkalmas a sértettben ilyen hatás kiváltására.

Jelen ügyben pedig ehhez - a fenyegetés irányadó tényállás szerinti tartalma alapján - nem fér kétség.

I. r. vádlott magatartása jogtalan haszonszerzés végett, élet, testi épség elleni fenyegetés volt annak érdekében, hogy a sértettek valamit tegyenek. Nyilvánvaló az is, hogy I. r. vádlott tudata átfogta, hogy ezáltal - amennyiben a sértettek teljesítenek - kárt okoz.

Következésképp nincs szó alkalmatlan módról (zsarolás esetében az elkövetési mód nem más, mint az erőszak, fenyegetés, illetve annak mibenléte).

Az irányadó tényállás szerint tehát

- van fenyegetés, ami hátrányos,
- van a fenyegetésnek a sértettekben komoly félelmet keltő hatása,
- a fenyegetés tartalma élet, testi épség elleni, illetve súlyos hátrány kilátásba helyezése,
- a fenyegetés beváltása pénzátadástól függő,
- a fenyegetéssel kényszerítés véghezvitele megvan, mivel a sértettek a fenyegetés hatására azt tették, amit I. r. vádlott mondott,
- megtörtént több részletben a pénz és egyéb értéktárgyak átadása.

Nem osztotta a bíróság azt a védelmi álláspontot sem, hogy a zsarolás nem követhető el telefonon, mert hiányzik a fenyegetés közvetlensége, komolysága.

Az állandósult bírói gyakorlat szerint a fenyegetés elhangozhat telefonon, levélben és e-mailben is, mert kizárólag a sértettre gyakorolt hatásának van jelentősége. (BH 2009. 262, EBH 2013-B. 17., BH 2001. 356)

Nem minősíthető a cselekmény - a védelem által hivatkozott - önbíráskodásnak sem.

Az önbíráskodás esetében az elkövető jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igényének kíván érvényt szerezni, míg zsarolás esetén a célzat jogtalan haszonszerzésre irányul.

I. r. vádlottnak sem oka, sem jogalapja nem volt feltételezni, hogy a sértettek bármiféle anyagi felelősséggel, kártérítési kötelezettséggel tartoznak neki. A sértettek büntetőjogi vagy kártérítési felelősségét sem bíróság, sem más hatóság nem állapította meg. Önmagában az a körülmény, hogy I. r. vádlott vallomása szerint a sértettek becsapták őt, a bérleti díjat nem fizették, kára keletkezett, olyan

tényekkel alá nem támasztott feltételezés, amely I. r. vádlott kártérítési igényét nem alapozza meg. Így helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, miszerint I. r. vádlott cselekményét a jogtalan haszonszerzési célzat motiválta.

E bűncselekménnyel összefüggésben a másodfokú bíróság álláspontja szerint II. r. és III. r. vádlottak nem társtettesként, hanem pszichikai bűnsegédként kapcsolódtak I. r. vádlott tettesi cselekményéhez. Az irányadó tényállás szerint II. és III. r. vádlott sem a fenyegetés kifejtésében, sem a jogtalan haszon megszerzésében tevőlegesen nem vettek részt, de I. r. biztatásával, jelenlétükkel szándékerősítő hatást fejtettek ki az általuk is tudott I. r. vádlotti magatartásra.

A vádlottak cselekménye a 2012. évi C. törvény 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő 2 rendbeli, folytatólagosan elkövetett zsarolás büntette, melyet I. r. vádlott a Btk. 13. §-a alapján tettesként, míg II. és III. r. vádlott a Btk. 14. § (2) bekezdése alapján bűnsegédként követte el.

Nem osztotta a másodfokú bíróság az emberrablás minősítése körében kifejtett védői álláspontot. Az elsőfokú ítélet 95-96. oldalán rögzített jogi indokolással egyetértett az alábbi kiegészítéssel:

A másodfokú bíróság által pontosított tényállás alapján egyértelműen megállapítható, hogy az elkövetési időpont március 27. volt.

Tény, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a korlátlan enyhítés feltételeit, de az jelen ügyben szóba sem kerülhetett. I. r. vádlott esetében nem állapítható meg az önkéntes abbahagyás, mert I. r. vádlott a sértettet azzal a feltétellel bocsátotta szabadon, hogy a megállapodás szerinti követelést meghatározott időben teljesíti (HGY 1991/1-3/VI. r.). A minősítés valamennyi tényállási eleme megvalósult akként, hogy a vádlottak egymás tevékenységéről tudva, közösen követték el.

A minősítés a 2012. évi C. törvény 190. § (1) bekezdés a) pont szerinti emberrablás büntette, a Btk. 13. § (3) bekezdés szerinti társtettesek.

Az emberölés kísérletének büntette kapcsán a másodfokú bíróság nem osztotta azon elsőbírői álláspontot, hogy I. r. vádlott szándéka sértett2 megölésére irányult. Az ezzel kapcsolatos jogi indokolást kirekeszti az elsőfokú ítéletből.

A pontosított tényállás alapján annyi állapítható meg, hogy I. r. vádlott egyenes szándéka testi sértés okozására irányult. Azonban a sértett testtájék, az alkalmazott erő és eszköz, a bekövetkezett sérülés alapján, eshetőlegesen számolnia kellett súlyosabb eredmény bekövetkezésének a lehetőségével.

Az ölési szándék hiányára ural - a védő által is hivatkozott - a cselekmény utáni bocsánatkérése az I. r. vádlottnak, valamint az a tény, hogy sértett2-től várta a két gépkocsi árának a rendezését, ezért is bocsátotta szabadon. Ha pedig megöli, jogtalan haszonszerzési célja megghiúsul.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmény minősítése a 2012. évi C. törvény 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés szerint, figyelemmel a Btk. 10. §-ára,

súlyos testi sértés büntettének kísérlete, melyet a 13. § (1) bekezdése alapján tettesként követett el.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a tényállás II. pontjában foglalt cselekménysorozat túlmutat a védelem által szorgalmazott polgári jogi ügyleten és helyesen minősítette az elsőfokú bíróság csalás büntettének azzal a pontosítással, hogy I. r. vádlott ugyanolyan bűncselekményt egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, többször követte el.

A vádlott csalárd, megtévesztő magatartása, a visszafizetési szándék hiánya mindhárom részcselekményben tettenérhető.

A 2012. évi C. törvény szerinti minősítés 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), c) pontjára figyelemmel, a (5) bekezdés b) pontja, a 6. § (2) bekezdés és a 459. § (6) bekezdés c) pontja jelentős kárt okozó, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntette.

A tényállás III. pontjában foglalt bűncselekményekkel kapcsolatban a jogi indokolás megfelel a hatályos bírói gyakorlatnak, minősítése a 2012. évi C. törvény alapján az alábbi:

1 rendbeli lőfegyverrel és lőszerral visszaélés büntette - 325. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont - , 1 rendbeli kábítószer birtoklásának büntette - 178. § (1) bekezdés - és 1 rendbeli hamis vád büntette - 268. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés -, mindhárom bűncselekményt a Btk. 14. § (1) bekezdés alapján felbujtóként valósította meg I. r. vádlott.

A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság által megjelölt enyhítő és súlyosító körülmények pontosításra, kiegészítésre szorulnak az alábbiak szerint:

További enyhítő körülmény mindhárom vádlott esetében a másodfokú eljárás során bekövetkezett további időmúlás. I. r. vádlott esetében, hogy a csalás büntetténél az okozott kár a minősítéshez megkívánt alsó értékhatárt alig haladja meg, a kísérlet a súlyos testi sértésnél enyhít, II. r. és III. r. vádlottak a zsarolás büntettét bűnsegédként valósították meg.

Ezzel szemben további súlyosító körülmény az emberrablás büntette esetében mindhárom vádlottnál a társtettesi elkövetés, I. r. vádlottnál a csalás büntettének folytatólagos minősítése és nyomatékkal értékelendő mindhárom vádlott terhére a több büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés.

Mellőzi az élősdí életmódot, az elkövetés drasztikus módját, mert ezek a körülmények a minősítésben már értékelést nyertek.

A fenti körülmények mérlegelése mellett, figyelembe véve I.r. vádlottnál az irányadó hétéves középértéket, és azt hogy az élet elleni bűncselekménye jóval enyhébben, testi épség elleni bűncselekménynek minősül, valamint azt is, hogy a

másodfokú bíróság nem látta megállapíthatónak egyik vádlott esetében sem a bünszövetségben történő elkövetést, nem találta indokoltnak a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezést.

Ugyanakkor nyomatékos súlyosító körülményként értékelte a másodfokú bíróság, hogy mindhárom vádlott jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények miatt folyamatban lévő büntetőeljárások hatálya alatt követte el jelen bűncselekményeket. I.r. vádlott a III. tényállásban leírt cselekményeit pedig a I. és II. pontokban rögzített bűncselekmények miatt már folyamatban lévő nyomozás hatálya alatt valósította meg.

Ilyen körülmények mellett pedig a másodfokú bíróság nem látta indokoltnak az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetések enyhítését sem.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata I.r. vádlottnál a Btk.37.§.(3) bekezdés a/ pontja alapján fegyház, míg II.r. és III.r. vádlottak esetében a Btk.37.§.(2) bekezdés a/ pontja értelmében börtön.

Mindhárom vádlott a Btk.38.§.(2) bekezdés a/ pontja értelmében legkorábban a büntetésük kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

Jórészt osztotta az ítélőtábla a fellebbviteli főügyészség álláspontját a pénzbüntetés kiszabása kapcsán.

A Btk.50.§.(2) bekezdése kimondja, hogy akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni.

Ezek a feltételek I.r. és III.r. vádlottnál maradéktalanul fennállnak, míg II.r. vádlottnál megfelelő jövedelem vagy vagyon nem volt megállapítható.

Ez alapján a másodfokú bíróság I.r. és III.r. vádlottakat pénzbüntetésre ítélte.

A pénzbüntetést a Btk.50.§.(1)(3) bekezdéseiben meghatározottak szerint szabta ki. Az 51.§.(1) bekezdése alapján rendelkezett meg nem fizetés esetére a szabadságvesztésre átváltoztatásról.

Osztotta az ügyészi indítványt a másodfokú bíróság a vagyonelkobzás alkalmazása kapcsán is.

A Btk.74.§.(1) bekezdés a/ pontja értelmében vagyonelkobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

A Btk.75.§.(1) bekezdés a/ pontja alapján a vagyonelkobzást pénzügyben kifejezve kell elrendelni, ha a vagyon már nem lelhető fel.

Az irányadó I. tényállás szerint I.r. vádlott jogtalanul megszerzett legkevesebb 5.000.000 Ft készpénzt, és megszerezte sértett2 16.450.000 Ft értékű személygépkocsiját.

Mindezek alapján tehát vele szemben 21.450.000 Ft erejéig vagyonekhozást kellett elrendelni.

Helyesen mutatott rá a fellebbviteli főügyészség arra is, hogy a II. tényállással összefüggésben sértett¹ magánfél polgári jogi igényt terjesztett elő, amit az elsőfokú bíróság a Be.335.§.(2) bekezdésében írtak ellenére elmulasztott elbírálni.

Ezért a másodfokú bíróság a Be.335.§.(2) bekezdése alapján kötelezte I.r. vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kártérítés címén fizessen meg sértett¹ magánfél részére 5.085.000 Ft-ot, az állam javára pedig külön felhívásra 305.100 Ft eljárási illetéket.

A polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezés alapjául még az alábbi törvényhelyek szolgáltak:

Ptk.6:519§ .6:522. §.(1) bekezdése, Pp.215.§., 217.§.(1) bekezdése, Itv.42.§.(1) bekezdés a/ pontja.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része pontatlanul tartalmazza II.r. és III.r. vádlottaknál a házi őrizetük megszűnésével összefüggő adatokat, mivel nevezettek házi őrizetét az elsőfokú bíróság a 2011. május 23. napján kelt végzésével szüntette meg (121. tjkv.), amit egyébként a másodfokú bíróság is helybenhagyott. Ehhez képest tévesen került ismételten megszüntetésre a házi őrizetük 2011. október 3. napján (139. tjkv.).

Pontosítani kellett a házi őrizet megszűnését, és ennek időpontjaként 2011. május 23. napját kellett megjelölni.

Az eljárási szabályok vizsgálata kapcsán már utalt rá a másodfokú bíróság, hogy 2012. június 25. napján ülnökváltás miatt az eljárás a korábbi tárgyalások anyagának ismertetésével megismétlésre került, de ilyenkor a megelőző tárgyalási napokat az ítélet bevezető részében már nem kell feltüntetni. Ezért az ítélet tábla ezek feltüntetését mellőzte.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítélet tábla a Fővárosi Törvényszék 14.B.391/2010/234. számú ítéletét I.r., II.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában a Be.372.§.(1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta, míg az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§.(1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be.381.§.(1) bekezdése, és a Be.338.§.(1)(3) bekezdései alapján a fellebbező vádlottakat külön-külön kötelezte.

Budapest, 2014. év szeptember hó 17. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Magócsi István sk.
előadó bíró

dr. Halász Irén sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 14.B.391/2010/234. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.439/2013/36. számú ítéletében írt változtatással 2014. szeptember 17. napján I. r., II. r. és III.r. vádlottak tekintetében jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2014. év szeptember hó 17. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő